

Innst. S. nr. 16

(2000-2001)

Innstilling fra forsvarskomiteen om visse organisasjonsendringer m.v. i Forsvaret

St.prp. nr. 75 (1999-2000)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

I proposisjonen legger Regjeringen frem forslag til endringer i Forsvarets virksomhet. Proposisjonen omhandler følgende forslag:

- Endringer i Forsvarets lønnsadministrasjon med nedleggelse av lønnskantorene i Forsvarets tele- og datatjeneste/Oslo, Distriktskommando Østlandet/Hamar og Distriktskommando Nord-Norge/Harstad.
- Utfasing av DHC-6/Twin Otter og nedleggelse av 719-skvadron.

Forslagene om endringer i Forsvarets militære organisasjon er i samsvar med de overordnede retningslinjer som er trukket opp gjennom Stortingets behandling av Innst. S. nr. 245 (1997-1998), jf. St.meld. nr. 22 (1997-1998) Hovedretningslinjer for Forsvarets virksomhet og utvikling i tiden 1999-2002.

Endringsforslagene som legges fram i proposisjonen har et samlet innsparingspotensial over ti år på inntil 83 mill. kroner i nåverdi for Forsvaret.

Med begrepet "utfasing" forstås i proposisjonen at Forsvaret slutter å operere og/eller vedlikeholde flyene, i den hensikt at materiellet skal avhendes.

Arbeidstakerorganisasjonene er under forberedelse til proposisjonen gitt medinnflytelse i henhold til hovedavtalene og Tilpasningsavtalen for Forsvaret. Tiltakene i proposisjonen vil bli gjennomført i nært samarbeid med de tilsatte og deres organisasjoner. Personellmessige konsekvenser vil bli behandlet i henhold til de prinsipper og retningslinjer som følger av Innst. S. nr. 182 (1993-1994) til St.meld. nr. 31 (1993-1994) Om personellpolitikk for omstilling av Forsvaret.

2. ENDRINGER I FORSVARETS MILITÆRE ORGANISASJON

2.1 Endringer i Forsvarets lønnsadministrasjon

Forsvarets lønnsadministrasjon omfatter i dag totalt 72 årsverk. Disse fordeler seg med 49 årsverk ved Forsvarets overkommando/Økonomistaben i Oslo, 11 årsverk ved Distriktskommando Østlandet/Hamar, ti årsverk ved Distriktskommando Nord-Norge/Harstad og to årsverk ved Forsvarets tele- og datatjeneste/Oslo. I tillegg til Forsvarets lønnsadministrasjon er det lokale lønnsfunksjoner ved de selvstendige administrerte enheter. Forsvarets lønnsadministrasjon lønner ca. 25 000 tilsatte i Forsvaret. I tillegg kommer avlønning av ca. 34 000 personer som i løpet av året er inne til tjeneste av kortere eller lengre varighet - repetisjonstjeneste m.v.

Ulik organisering og forskjellige administrative rutiner i de enkelte forsvarsgrener, både i saksgang og i delegering av fullmakter, har vanskeliggjort en overordnet forankring av myndighet og ansvar i lønns- og regulativsaker.

Dagens lønnsfunksjoner bærer preg av at de er etablert på sentralt, regionalt og lokalt nivå. Dette fører til at det er mange parter som tolker og behandler saker om regulativlønn og aktivitetsbaserte tillegg. Ansvar og myndighet er ikke i nødvendig grad koordinert og avklart. På de forskjellige nivåer registreres det ofte flere aktører som avgjør samme typer saker. Totalt sett skaper for mange nivåer i lønnsadministrasjonen uklare ansvars- og myndighetsforhold og lite hensiktsmessige rutiner. Dette øker igjen muligheten for ulik tolkning og praktisering av lov- og avtaleverket.

Potensialet for rasjonalisering og effektivisering av dagens lønnsadministrasjon er utredet. Forsvarsdepartementet foreslår å legge ned lønnskantorene ved For-

svarets tele- og datatjeneste, Distriktskommando Østlandet og Distriktskommando Nord-Norge og å videreføre en sentral lønnsadministrasjon. Den nye lønnsadministrasjonen skal ivareta hensynet til en samlet utnyttelse av personellressursene og gi en fleksibel løsning i disponeringen av personellet. Hensikten er å bedre kvaliteten på lønnsadministrasjonen i Forsvaret. Dette oppnås gjennom en enhetlig ledelse og ensartet praktisering i utøvelsen av lønns- og regulativsaker, samtidig som styrings- og informasjonslinjene kun blir omfattet av to nivå - sentralt og lokalt. Det oppnås også en bedre utnyttelse av personellressursene ved valg av en sentral løsning. I tillegg vektlegges betydningen av et sterkt faglig miljø.

Etter en nedleggelse av lønnskontorene ved Forsvarets tele- og datatjeneste, Distriktskommando Østlandet og Distriktskommando Nord-Norge er det fortsatt behov for 49 årsverk ved en sentral lønnsadministrasjon. Dette innebærer et innsparingspotensial på 23 årsverk i forhold til dagens organisasjon. Denne måten å organisere seg på gir færrest antall nivåer, slik at styrings- og informasjonslinjene blir korte og effektive.

Det er en klar konklusjon at lønnsadministrasjonen uansett lokalisering vil være underlagt Forsvarets overkommando fordi oppgaver skal ivaretas for hele Forsvaret. Harstad, Oslo og Hamar er vurdert som mulige lokaliseringalternativer.

De faglige fordelene ved dagens organisering av økonomistaben i Oslo er verdifulle for alle berørte samarbeidspartnere. Geografisk plassering av Forsvarets lønnsadministrasjon utenfor Oslo vil kunne medføre at kravet om en fremtidig og bedret lønnsadministrasjon blir vanskeligere å oppnå. Dessuten vil kravet om etablering av effektiv internkontroll og lønnsrevisjon, med overordnet forankring av myndighet og ansvar i lønns- og regulativsaker, bli mindre funksjonelt.

Personneltmessige konsekvenser

Etter en nedleggelse av lønnskontorene ved Forsvarets tele- og datatjeneste, Distriktskommando Østlandet og Distriktskommando Nord-Norge er det fortsatt behov for i størrelsesorden 49 årsverk ved en sentral lønnsadministrasjon. Dette innebærer et innsparingspotensial på i størrelsesorden 23 årsverk i forhold til dagens organisasjon.

Bygg og anlegg

Lokalene lønnskontoret disponerer i Hamar vil bli frigjort og kan således omdisponeres eller avhendes.

Lønnskontoret i Harstad holder til i et delvis verneverdig bygg som inneholder en betydelig andel av Distriktskommando Nord-Norges samlede kontorareal. Etter en eventuell nedleggelse av lønnskontoret vil bygget bli benyttet som kontorlokaler for Forsvaret. Øvrig virksomhet fortsetter i bygget. Det er således ikke mulig å påvise innsparingspotensial ved at lønnskontoret nedlegges.

Lønnsavdelingen i Oslo er lokalisert i bygning 64, Akershus festning. Bygningen er vedtatt renoveret. Som et direkte resultat av planlagt renovering er lønnsavdelingen midlertidig lokalisert i leide lokaler. Renoveringen er vedtatt uavhengig av lønnsavdelingens behov for lokaler. Ved en eventuell nedleggelse av lønnsadministrasjonen i Oslo vil det bli frigjort arealer som kan benyttes av andre institusjoner i Forsvaret.

Økonomiske konsekvenser

I forbindelse med vurderingen av lokalisering har kostnadene ved videreføring i Oslo vært holdt opp mot lokalisering i Hamar eller Harstad. Nåverdberegningene viser at det er høyere kostnader forbundet med etablering i Hamar eller Harstad enn i Oslo. Kostnaden på rehabilitering av den delen Forsvarets lønnsadministrasjon skal disponere i bygning 64 på Akershus festning er på ca. 15 mill. kroner. Det er imidlertid vedtatt at bygget uansett skal pusses opp. Dersom en ser bort fra denne kostnaden er nåverdien for Oslo-alternativet ca. 110 mill. kroner. Inkluderes kostnaden i vurderingen blir nåverdien for dette alternativet ca. 125 mill. kroner.

Nåverdi for dagens virksomhet er på ca. 140 mill. kroner. Dette omfatter Forsvarets lønnsadministrasjon og lønnskontorene ved Forsvarets tele- og datatjeneste, Distriktskommando Østlandet og Distriktskommando Nord-Norge. Den foreslåtte endring vil medføre en driftsreduksjon på ca. 30 mill. kroner over 10 år etter en nåverdberegning med en diskonteringsrente på 7 pst. Beregningen forutsetter at Forsvarets lønnsadministrasjon videreføres i Oslo. Etablering andre steder representerer ikke en driftsreduksjon i forhold til dagens organisering.

Forsvarsdepartementet foreslår at all avregning av lønn i Forsvaret i fremtiden skal foregå ved en sentral lønnsadministrasjon. Som en følge av dette foreslås lønnskontorene i Forsvarets tele- og datatjeneste/Oslo, Distriktskommando Østlandet/Hamar og Distriktskommando Nord-Norge/Harstad lagt ned innen 1. juli 2001. Arbeidsoppgavene ivaretas av Forsvarets sentrale lønnsadministrasjon med fortsatt lokalisering til Oslo.

I gjennomføringen av fase 1 legger Forsvarsdepartementet opp til å beholde inntil halvparten av bemanningen i Harstad og Hamar for å sikre lokal oppfølging av endringene i lønssystemet. Dette innebærer at realisering av skissert innsparingspotensial kan bli skjøvet noe i tid.

Etter at nye lønns-, regnskaps- og personalsystem er innført i Forsvarets organisasjon vil det bli gjennomført en ny organisasjonsutvikling der det kan forventes betydelige personellreduksjoner i funksjoner knyttet til lønnsadministrasjon, både sentralt og lokalt.

2.2 Utfasing av lette transportfly DHC-6/Twin Otter og nedleggelse av 719-skvadron

719-skvadron er en lett transportflyskvadron. Primær oppgaven er transport av materiell og personell,

herunder transportstøtte til F-16-operasjoner fra kortbanenettet og dropp av fallskjermjegere. Skvadronen er en bidragsyter til Forsvarskommando Nord-Norges operative planer i krise og krig. Beredskaps- og fredsmessig prioriterte oppdrag vil løses ved omprioriteringer og tilpasning av Forsvarets egne ressurser og virksomhet.

719-skvadron ble opprettet den 1. januar 1966 og har siden vært stasjonert ved Bodø hovedflystasjon. Skvadronens tre nåværende DHC-6/Twin Otter-fly er lette tomotors transportfly uten bevæpning. Flyene er produsert i 1967.

På grunn av mangel på flyvere og teknikere i Luftforsvaret er driften ved 719-skvadron gradvis blitt redusert de siste årene. De knappe personellressursene har blitt disponert til andre prioriterte oppgaver.

I perioden 1990 til 1999 er flytiden for 719-skvadron redusert fra 2 200 til 800 timer pr. år. Om DHC-6/Twin Otter skal driftes ut over 2002 må Forsvaret gjennomføre en større vedlikeholdsinspeksjon - Inspection & Repair as Necessary. Inspeksjonen er beregnet å koste ca. 5 mill. kroner pr. fly. Dette kommer i tillegg til de rutinemessige inspeksjoner som foretas ved Bodø hovedflystasjon. Gjennomføres ikke inspeksjonen må det forventes reduksjon i flytilgjengeligheten grunnet økning i uforutsett vedlikehold.

Departementet legger vekt på at avdelinger som har marginal betydning for Forsvarets virksomhet bør nedlegges der dette er mulig for raskt å kunne realisere et eventuelt innsparingspotensial. Tilsvarende bør materiell utfases, avhendes eller langtidslagres. Forsvaret overkommando har foretatt en grundig analyse av fortsatt virksomhet ved 719-skvadron og anbefaler nedleggelse. Fortsatt drift av skvadronen vil medføre at knappe ressurser som flygere og teknikere brukes på en oppgave som ikke gir tilsvarende effekt for Forsvarets som helhet. Det vil ikke være regningssvarende å tilføre skvadronen ressurser i form av personell/kompetanse som vil gå på bekostning av andre oppgaver. Den forestående vedlikeholdsinspeksjonen til 5 mill. kroner pr. fly er en betydelig kostnad for materiell med begrenset levetid og begrensede bruksområder. Sett opp mot salgspotensialet på om lag 2 mill. kroner pr. fly finner departementet at en slik investering ikke er forsvarlig bruk av ressurser.

Personellmessige konsekvenser

Departementets forslag innebærer at 17 stillinger i organisasjonsplan fred legges ned ved 719-skvadron.

Det vil i tillegg kunne innspareres tre stillinger i støtte/vedlikeholdsapparatet ved Bodø hovedflystasjon. Ved Luftforsvarets forsyningskommando vil det ikke kunne identifiseres innsparte stillinger som følge av nedleggelsen.

Driften av 719-skvadron krever i dag ti årsverk ved selve skvadronen, fem årsverk ved støtte-/vedlikeholdsapparatet/Bodø Hovedflystasjon og 200 timeverk pr. år ved Luftforsvarets forsyningskommando. Årsverkene og timeverkene utenfor 719-skvadron er

såkalte desimalverk som fordeler seg på flere stillinger og fagfelt. Interne organisasjonutviklingsprosesser vil kunne gi reelle innsparinger ved de eksterne enhetene og det planlegges derfor med følgende nettoreduksjon i årsverk:

- 719-skvadron, Bodø hovedflystasjon - ca. ti årsverk.
- Vedlikeholdsgruppen, Bodø hovedflystasjon - ca. fem årsverk.
- Luftforsvarets forsyningskommando, Kjeller - ca. 200 timeverk/år.

Ved beslutning om utfasing av DHC-6/Twin Otter vil samtlige berørte yrkestilsatte bli erklært overtallige og vil ha fortrinn ved søknad til stillinger på samme nivå. Personell som eventuelt ikke vil få tilbud om nye stillinger vil bli overført til Ressursorganisasjonen. Personellsituasjonen i Luftforsvaret er anstrengt. Det er vakanser innenfor teknisk og flyoperativ bransje. Berørt personell vil søkes omskolert for å kunne dekke behov andre steder i organisasjonen, fortrinnsvis ved personellets eget tjenestested. De ledige stillingene er reelle vakanser der Forsvaret uansett må sette inn betydelige ressurser for å skaffe kompetent personell. Departementet anser derfor at innsparingene ved nedleggelse av 719-skvadron er reelle selv om personellet vil bli innplassert i andre ledige stillinger i Luftforsvaret.

Engasjert befall og grenaderer har kontrakter som utløper før eller ved nedleggelse av skvadronen. Ingen siviltilsatte berøres direkte av nedleggelsen.

Økonomiske konsekvenser

Samlet innsparingspotensial for tiltaket av lønns-, drifts-, eiendoms-, bygg-, anleggs- og materiellutgifter er beregnet til ca. 53 mill. kroner. Beregningene er basert på nåverdmodellen over 10 år og med 7 pst. diskonteringsrente. Dette innebærer en årlig innsparing på 6-7 mill. kroner i forhold til dagens driftskostnader.

Det foreslås at DHC-6/Twin Otter fases ut av krigsstrukturen og at 719-skvadron ved Bodø hovedflystasjon legges ned innen 31. desember 2000.

3. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER AV FORSLAGENE I PROPOSISJONEN

Personellmessige konsekvenser

Forslagene innebærer samlet at Forsvarets organisasjonsplan fred (OPL/F) kan reduseres med ca. 40 stillinger. Gjennomføringen av behovs- og funksjonsanalyser vil bidra til å klargjøre detaljene med hensyn til de personellmessige konsekvensene, herunder eventuell overtallighet. Konsekvenser for personellet i Forsvaret vil bli behandlet i henhold til gjeldende regelverk og i samarbeid med de ansattes organisasjoner,

Forsvarets personellforvaltning og Ressursorganisasjonen.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene om endringer i Forsvarets militære organisasjon har et samlet innsparingspotensial på i størrelsesorden 83 mill. kroner over en tiårsperiode.

Distriktsmessige konsekvenser

Departementet har vurdert om forslagene har distriktsmessige konsekvenser som tilsier nærmere utredning og eventuelle avbøtende tiltak. Med utgangspunkt i øvrig militær virksomhet i berørte kommuner, er det departementets vurdering at forslagene ikke medfører betydelige distriktsmessige konsekvenser.

Utfasing av materiell

Flyene som fases ut, vil bli avhendet i henhold til gjeldende regler for avhending av forsvarsmateriell.

4. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Grethe Fossli, Gunnar Halvorsen, Trond Mathisen og Tore Nordseth, fra Fremskrittspartiet, lederen Hans J. Røsjarde og Per Ove Width, fra Kristelig Folkeparti, Lars Rise og Anne Brit Stråtveit, fra Høyre, Ingvald Godal, og fra Senterpartiet, Gudmund Restad, viser til at Forsvaret er inne i en større omstillingsprosess der de endelige politiske avklaringene ikke finner sted før Stortinget har behandlet Regjeringens langtidsproposisjon i vårsesjonen 2001. Komiteen viser for øvrig til sine merknader under de enkelte saker komiteen har til behandling.

4.1 Endringer i Forsvarets lønnsadministrasjon

Komiteen viser til at langtidsproposisjonen først vil bli fremlagt for Stortinget tidlig i 2001, og finner det derfor ikke tilrådelig å vedta endringer i Forsvarets lønnsadministrasjon på det nåværende tidspunkt. Komiteen har merket seg at antall og organisering av distriktskommandoene og de territorielle regimenter er under vurdering, og at videreføring av eventuell etablering av lønnsfunksjoner i tilknytning til en distriktskommando kan være beheftet med usikkerhet.

Komiteen viser også til at før en eventuell fase 2 i iverksettingsprosessen kan gjennomføres skal Forsvaret ha anskaffet nye lønns-, regnskaps- og personal-

systemer. Komiteen viser i den sammenheng til sine merknader om prosjekt Golf i Innst. S. nr. 238 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 98 (1999-2000).

Komiteen viser til at lønnsavdelingen i Oslo er lokalisert i bygning 64, Akershus festning, men med midlertidig lokalisering i leide lokaler. Komiteen viser til at et flertall i Stortinget gikk imot å bevilge midler til renovering av bygning 64, ref. Innst. S. nr. 238 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 58 (1999-2000).

Komiteen legger til grunn at lønnsadministrasjonen videreføres i Oslo så vel som i Harstad og Hamar i sin nåværende organisasjonsform inntil nye ramme-faktorer er avklart.

Komiteen finner det derfor naturlig at endringer i Forsvarets lønnsadministrasjon inngår i langtidsproposisjonen som skal behandles i vårsesjonen 2001.

4.2 Utfasing av lette transportfly DHC-6/Twin Otter og nedleggelse av 719-skvadronen

Komiteen viser til at 719-skvadronens behov i krigsstrukturen ikke lenger er til stede, og at militærfaglig sett har skvadronen og materiellet liten betydning for Forsvarets virksomhet. Komiteen har merket seg at det foreligger et visst innsparingspotensiale over tid, og at dette vil representere et bidrag i arbeidet med driftsinnsparinger og effektivisering av Forsvarets virksomhet. Komiteen har også merket seg at transport av personell og materiell kan overføres til sivile flyselskaper, Forsvarets helikoptre og Forsvarets øvrige transportfly. Komiteen forutsetter at man sikrer seg kjøp av tjenester som gjør det mulig å gjennomføre de støttefunksjoner 719-skvadronen har gjennomført, særlig med hensyn på støtte til jegerkompaniet, spesialstyrker og øving, trening for disse. Komiteen forutsetter videre at det treffes tiltak for rekvisisjon av denne kapasiteten innenfor vårt forsvarskonsept.

Komiteen er derfor enig i at lette transportfly DHC-6/Twin Otter utfases og at 719-skvadronen legges ned.

5. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og det som står foran, og rår Stortinget til å fatte slikt

vedtak:

DHC-6/Twin Otter fases ut og 719-skvadron legges ned innen 31. desember 2000.

Oslo, i forsvarskomiteen, den 26. oktober 2000

Hans J. Røsjarde
leder

Per Ove Width
ordfører

Grethe Fossli
sekretær